SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 147. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 4, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го СЕРПНЯ 1988 Ч. 147. РІК XCV.

ЗУАДК також відкрив конто для Г. Сверстюк

Філядельфія (ЗУАДК) — як відомо кілька тижнів тому прибула до ЗСА зі своєю матір'ю Марією, дворічна внучка відомого українського правозахисника Євгена Сверстюка, Ганнуся. Медична діягноза виявила наявність у мозку дитини злосливого нароcту витвореного мабуть в наслідок нуклеарної катастрофи в Чорнобилі.

Ганнуся вже перейшла дві складні операції в одному з найкращих дитячих шпиталів у Філядельфії, а дальше її лікування буде продовжуватись за допомогою спеціяльних радіяційних метод, що триватиме кілька місяців.

Хоч і початкові кошти хірургічних операцій та шпитальної опіки були безплатними, то дальше лікування Ганнусі буде пов'язане з поважними фінансовими видатками. ЗУАДК вже уділив Марії Сверстюк відповідну грошову допомогу, але це не є задовільне. Тому Екзекутива прохає наші установи організації та людей доброї волі пересилати на ту ціль щедрі пожертви, які будуть вложені на осібне банкове конто, що ним розпоряджатиме М. Сверстюк. Чеки на пожертви слід виставляти на UUARC (з допискою — Hanna) та висилати на адресу ЗУАДК: United Ukrainian American Relief Committee, 1319 West Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141. Жертводавці одержать від ЗУАДК відповідну посвідку, що її можна буде використати для відтягнення переданої на ту ціль суми від податку.

Цією дорогою Екзекутива ЗУАДК просить українську громаду допомогти маленькій Ганнусі повернутись до повного здоров'я на втіху своїх улюблених батьків та української спільноти.

На „Вовчій Тропі" успішно проходить спортово-вишкільний табір

Іст Четам, Н.Й. — Тут на пластовій оселі „Вовча Тропа", від суботи, 30-го липня, до суботи, 13-го серпня, відбувається XIV змерги спортово-вишкільний табір, який, як і кожного року, влаштовує пластовий загін „Червона Калина" при співучасті інших старшопластунських куренів.

Цьогорічний табір загін „Червона Калина" присвятив пам'яті свого друга Дука — Січового Діда III пл.сен. Володимира Ерденбергера.

У цьогорічному таборі перебуває 55 учасників, юначок і юнаків, під проводом таких пластових друзів: ота ман-комендант — пл.сен. Юрій Струтинський, осаул-бунчужний, — ст.пл. Аскольд Хемич (ЛЧ), канцлер-писар — ст.пл. Марко Якубович (ЛЧ), обозний-бунчужний — ст.пл. Левко Голубець (ЛЧ), обозна-бунчужна — ст.пл. Дарка Конопада, ланковий інструкторів — сл.пл. Ігор Струтинський.

Програма цьогорічного табору включає легкоатлетику і спортові ігри, а також стріляння з кріса та лучництво.

Закриття табору плянується на суботу, 13-го серпня ц.р., о год. 10-ій ранку.

Вийшов новий журнал

Урбана, Ілл. — Тут появився новий журнал — „Місія Православної України" — ч. 1-ше за місяці травень, червень, липень 1988 року, що вийшов, як це зазначує редакція цього видання — „У Святий рік Тисячоліття Християнської України". Видає цей журнал Українська Православна Церковна Рада під омофором Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) в Америці і Канаді.

На зміст цього журналу християнського напрямку складаються статті Архиєпископа Петра, ведучого УАПЦ(С), Мирослава Ковалі та вірші — Ліни Костенко, Архиєпископа Петра. У виданні — багато світлин видатних духовників УАПЦ(С).

Журнал „Місія Православної України", в ціні 3 дол., можна набути, звернувшись на адресу: Mission of the Orthodox Ukraine, 402 W. Michigan Ave., Urbana, Ill. 61801.

Студенти Канади заплянували конгрес

Вінніпеґ, Ман. — Український Студентський Клюб при Манітобському університеті влаштовує 29-ий конгрес Союзу Українського Студентства Канади (СУСК), який відбудеться в днях від 25-го до 28-го серпня ц.р. в Ґимлі, Ман.

Сесії конгресу будуть присвячені минулому і майбутньому. Внутрішні справи СУСК будуть дискутовані в той день також відбудуться вибори Екзекутиви на 1988-89 рік.

Кошти реєстрації до 15-го серпня виносять 75 дол., після цієї дати — 85 дол. Це включає кімнату, їжу, сесії та всі імпрези конгресу. Анкети до реєстрації можна дістати в українських студентських клюбах, або звертатися до: "Culture Shock", c/o Halia Krawchuk, 1355 Main Str., Winnipeg, Man., R2W 3T7; tel.: 586-8591.

В Бавнд Бруку будуть доповіді про Тисячоліття

С. Бавнд Брук, Н.Дж. — Митрополича Канцелярія УАПЦеркви в ЗСА повідомляє про збільшення числа доповідей, що будуть виголошені в п'ятницю, 5-го серпня, в конференційній залі Дому Української Культури тут при церкві-пам'ятнику між 3-ою і 6-ою годинами по полудні.

Будуть виголошені такі доповіді: Архимандрит Андрій Партикевич — „Проблеми автокефалії УП Церкви в XX столітті"; Проф. Я. Білінський — „Огляд подій пов'язаних з 1000-літтям в Україні"; О. Вороньин — „Православна Церква в Україні після Переяславського договору"; протопресвітер Ф. Істочин — „Вклад Української Православні Церкви в духовне і культурне життя українського народу"; Ірина Федишин — „Оформлення рукописних книг Київської Руси"; І. Коровицький — „Бавнд Брук: цвинтар і бібліотека".

Ювілейний Комітет просить церковні і громадські установи, щоб їхні привітання з нагоди Тисячоліття були надіслані комітетові заздалегідь. Час на виголошення усних привітань від Церков і центральних установ під час бенкету буде дуже обмежений.

На Союзівці з'їдуться професіоналісти

Союзівка. — Організатори вакаційних зустрічей українських професіоналістів Америки і Канади повідомляють, що п'ята з черги така зустріч відбудеться тут на оселі УНСоюзу в днях 13-го до 20-го серпня ц.р.

На зустрічі професіоналістів, що проходить під назвою „Клюб Сузі-Кю", приїжджає звичайно кількадесять молодих і середнього віку осіб у віці приблизно від 25-ти років в гору.

Слід згадати, що ці зорганізовані вакаційні зустрічі згуртовують осіб з близька і здалека, та особливо потрібні тим, що живуть далеко від більших українських скупчень, щоб віднайти чи нав'язати новий контакт з цікавими людьми та з українською громадою.

Під час зустрічей „Клюбу Сузі-Кю" панує приємна товариська атмосфера, самодіяльні зайняття, спорт, прогулянки, вечірки, ватри і серіозні дискусії на суспільно-громадські теми. Всі зайняття сприяють взаємнопізнанню та особистим контактам учасників, що переходить у сердечну дружбу.

Крім літніх вакацій на Союзівці, „Клюб Сузі-Кю" організує в часі року інші товариські зустрічі, а саме: осінню на „Верховині", весняну в американському надморському ресорті Кейп Мей, Н.Дж., та новорічну зустріч на „Маланці" в Торонто. Цю зустріч організують члени „Клюбу Сузі-Кю" в Торонто.

Учасники цих зустрічей — це мистці, науковці, інженери, психологи, бібліотекарі, журналісти, музики, банковці, лікарі, учителі, адвокати, підприємці. Хоча вони люди різних професій, їх єднає глибоко закорінене почуття приналежности до української спільноти та бажання плекати ці зв'язки.

Реєстрацію учасників переводять організатори з'їзду в суботу, 13-го серпня, від год. 9-ої вранці у головному будинку. Реєстраційна оплата — 30 дол. від особи, що включає серпочинку і кошти пов'язані з програмою зустрічі.

У справі замовлення кімнат і харчування слід телефонувати на Союзівку на число (914) 626-5646.

За ближчими інформаціями в справах програми слід телефонувати до організаторів: Гандзя Савицька-Мицак і юрій Мицак (718) 263-7978, Галя Дуда (203) 658-7775, Юля Нестерук (203) 525-5825.

Культурний Осередок в Чикаґо — Пам'ятник Тисячоліття

Архітектурна цілість осередку з собором.

Чикаґо (І. Камінська) — Під небом чикаґської української дільниці заяснила золотом нова імпозантна будівля — Культурний Осередок.

У ювілейний рік Тисячоліття Християнства в Україні та двадцятиліття від заснування парафії свв. Володимира і Ольги члени парафії склали своїм покровителям і Всевишньому таку молитву-подяку за дар хрищення.

Побудова осередку виникла з великої потреби: мати відповідне місце для ведення всесторонньої праці для розбудови і зміцнювання української релігійної, обрядової та національної духовности. Це, що Осередок побудовано впродовж нецілого року було можливе завдяки ініціятивно-творчій, повній віри і посвідовности настанові отця настоятеля митрата Маріяна Бутринського, групі ентузіястів „будівничих" — Комітетові будови, на чолі з д-ром Олександром Фаріоном, великій жертвенності парафіян і приятелів, випробуваному архітекторові Ярославові Корсунському,

(Закінчення на стор. 3)

КОНЦЕРТ У ГАНТЕРІ

Гантер, Н.Й. — З Центру Української Культури в Гантері під керівництвом композитора Ігоря Соневицького повідомляють, що в суботу, 6-го серпня ц.р., о год. 8-ій вечора в „Гражді" при церкві св. Івана Хрестителя відбудеться четвертий з черги концерт клясичної музики у виконанні камерного ансамблю „Нова" Крім фортепіянного тріо Б. Мартіну і Й. Брамса, буде виконане перший раз у вільному світі фортепіянне тріо (оп. 7 ч. 1) визначного українського композитора Бориса Лятошинського.

ІРАК НАСТОЮЄ НА БЕЗПОСЕРЕДНІХ ПЕРЕГОВОРАХ

Ню Йорк. — Тут в Організації Об'єднаних Націй представники Іраку в переговорах про замирення у Перській затоці заявили, що Баґдад не погодиться на припинення бойових дій, за якими висловився генеральний секретар ООН Гавіє Перез де Куеяр, поки Іран не погодиться на безпосередні переговори з Іраком.

В Теграні прем'єр Ірану Гоятолісла̀м Алі Хаменеї підтвердив постанову свого уряду, що прямих переговорів з Іраком не вестимуть поки не припиниться бойові дії. Але Іран дав до зрозуміння, що готовий прийняти плян генерального секретаря ООН про припинення бойових дій.

У понеділок, 1-го серпня ц.р., де Куеяр заявив, що він сам усталить точну дату на припинення воєнних дій у Перській затоці, якщо Іран з Іраком не зможуть дійти до порозуміння в справі прямих переговорів про перемир'я і закінчення вже майже восьмилітньої війни.

Заяву генерального секретаря ООН місцеві дипломати інтерпретують як ще один спосіб натиску на Ірак щоб він згладив свої вимоги і погодився на перевeдення в життя резолюції ч. 598 Ради Безпеки ООН про перемир'я.

Виявляється, що Ірак знаходиться також під тиском своїх арабських сусідів, які настоюють на тому щоби ці обидві країни дійшли до якоїсь згоди, бо продовження воєнних дій в околицях і в самій Перській затоці є шкідливим для арабського світу.

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИК АНҐОЛЬСЬКОЇ антимарксистської групи Уніта повідомив, що минулого тижня партизани нанесли ряд ударів на об'єкти урядової армії у центральній частині країни. Повстанці обстріляли штаб і казарми урядових військ в районі міста Вамба, а також військовий аеродром. В результаті обстрілу знищено сховище бензини, що належить американській компанії Шелл. Під час боїв у районі міста Люена партизани вбили 86 вояків урядової армії. Міста Вамба і Люена знаходяться у так званому коридорі Бенгела вздовж залізничної лінії, що зв'язує держави Чорної Африки з Атлантичним океаном.

КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство Ґсінгуа повідомило про військові реформи, проведені в комуністичному Китаї. Так, наприклад, з 1-го серпня, який відзначається в Китаї як День Армії, в збройних силах відновлюються військові звання, ліквідовані Мао Дзедонгом, а також запроваджуються досі неіснуючі знаки розпізнавання і медалі. Згідно з проголошеним Ден Шіаопінгом курсом модернізації, китайська армія зменшена з чотирьох до трьох мільйонів осіб.

НИЗЬКА ПРОДУКТИВНІСТЬ праці, завантаження складів продукцією, яка не має збуту, брак промислової сировини — все це поставило під сумнів запланований на 1989 рік приріст валового національного продукту в Чехо-Словаччині. Уряд країни вніс корективи у плян на наступний рік. Замість запланованого раніше приросту 3.5 відсотка запропонована більш реальна цифра — 2.2 відс. Однак нема ніяких ознак, що і ця мета буде досягнута. Газета „Слободне Слово" надрукувала інтерв'ю з Вацлавом Вертеларом, заступником голови державної плянової комісії, який перехавав причини застою в чеській економіці. Нічого нового голова Держпляну не повідомив. Все, про що він говорить, характерне для господарської структури країн з централізованою економікою.

САНДІНІСТСЬКА ХУНТА ЗАКРИЛА ще одну радіостанцію. На цей раз — вперше за роки влади — державну. На 48 годин припинило роботу „Радіо Сандіно" — радіостанція, яке передає головним чином останні повідомлення. В заяві міністерства внутрішніх справ говориться, що ця радіостанція „порушила закони". Які закони і в чому конкретно заключалося порушення, міністерство не вказує. Кореспондент Ассошіейтед Пресс, який зателефонував на „Радіо Сандіно", відповіді на свої запитання також не дістав. Співробітники державної радіостанції побоялися розмовляти з західним журналістом. В липні хунта закрила радіостанцію „Радіо католіка".

ГАЗЕТА „МОСКОВСКІЄ НОВОСТІ" повідомила про арешт міністра освіти Кара-Калпатської автономної республіки І. Косімбетова, обвинуваченого в хабарництві. У заарештованого конфісковано понад 100,000 карбованців та багато дорогоцінностей. Під час слідства, однак, виявилося, що Косімбетов був лише пішаком у так званій „рашідовській мафії", яка присвоїла мільйони карбованців і правила з Узбекистані на манер середньовікових емірів.

ДИРЕКТОР І ГОЛОВНИЙ редактор недавно створеного видавництва „Книжкова палата" Ю. Торсуєв і С. Кабанов в інтерв'ю газеті „Ізвєстія" повідомили про запланований вихід у світ обширного збірника віршів і прози 26 авторів. Більшість вміщених у ньому творів до недавнього часу не могли бути надруковані в СССР. На фоні горбачовської гласности це інтерв'ю не викликало б великого враження, якби С. Кабанов не згадав одного прізвища, що до недавнього часу вважалося особливо забороненим. „Одну повість, — сказав Кабанов, — вже таки назву як найбільш незвичайну — 'Москва-Петушкі' Венедікта Єрофеєва... Річ суперечлива, але талановита. Тому і друкуємо". Видані на Заході книги В. Єрофеєва продаються в СССР за величезні суми.

АГЕНТСТВО РОЙТЕРС, покликуючись на неназваного західного дипломата в Пакистані, повідомляє про раптову активізацію дій частин кабульського ґарнізону і совєтських окупаційних військ, що перебувають в афганській столиці. За словами дипломата, минулої п'ятниці з Кабулю в західному напрямі виступила совєтська бронетанкова бриґада в складі 60 машин. Незвичайну військову активність спостережено і в суботу. Дорога, що веде з Кабулю до совєтського кордону, перегороджена. „Судячи з усього, — заявив дипломат, — совєти і кабульський режим вирішили знищити опорні пункти муджагединів навколо Кабулю і позбавити їх можливості обстрілювати місто". Протягом минулого тижня партизани обстрілювали столицю 122-міліметровими ракетами китайського виробництва. При прямому попаданні така ракета повністю знищує двоповерховий будинок. Тільки за один день минулого тижня партизани випустили на Кабул 60 таких ракет.

У ПОНЕДІЛОК РАНО сильний вибух знищив будинок армійської казарми у північній частині англійської столиці. Один вояк вбитий і дев'ять поранено. Відповідальність за вибух взяла на себе Ірляндська революційна армія (ІРА). Понад півгодини пожежники боролися з вогнем, викликаним вибухом.

Ф. КАРЛУЧЧІ ВІДВІДАВ СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ

Москва. — У вівторок, 2-го серпня, секретар департаменту оборони ЗСА Френк Карлуччі, який у понеділок прибув в СССР на чотириденну офіційну візиту, побував на совєтському військовому аеродромі в Кубинці під Москвою. Не зважаючи на те, що візита американського міністра на секретний військовий аеродром, на якому базуються найновіші бойові літаки, носив безпрецедентний характер, Ф. Карлуччі заявив на пресовій конференції після повернення у Москву, що він покищо не переконаний в тому, що військова доктрина СССР тепер дійсно змінилася.

Останнім часом представники СССР твердять, що тепер совєтська військова доктрина набирає „оборонного характеру", однак Карлуччі сказав на пресовій конференції, що покищо це не відбилося ні на структурі совєтських збройних сил, ні на пропорції ресурсів, які Москва витрачає на оборону. За словами Карлуччі, він буде настоювати на тому, щоб Конгрес ЗСА збільшив військові видатки на два відсотки.

Під час відвідання Кубинки американський гість провів коло десяти хвилин у пілотській кабіні нового стратегічного бомбардувальника. Досі чужинці бачили цей бомбардувальник, здатний нести нуклеарну зброю, лише на розвідчих фотографіях і на рисунках. Хоч господарі показали Карлуччі білий гостроносий літак і коротко розповіли йому про цю машину, вони практично відмовилися відповідати на запитання чужинецьких репортерів, що бупроводжували Карлуччі.

„Навіщо вам знати про бомбардувальник" запитав журналістів перший заступник командуючого військово-повітряними силами СССР генерал-полковник Борис Корольков. „Навіщо лякати людей?"

Б. Корольков відмовився повідомити, як в СССР офіційно називається цей бомбардувальник (в НАТО він відомий під кодовою назвою „Блекджек"). У щорічній брошурі Пентагону „Совєтська військова сила" сказано, що це найбільший і найтяжчий бомбардувальник у світі, але не повідомляється нічого про його розміри.

На запитання кореспондентів про літак, Карлуччі відповів: „Я не є кваліфікованим розвідником, а знаючи і кваліфікованим спостерігачем. Мені дозволили посидіти у кабіні, але я не міг відрізнити одного приладу від іншого". Американський гість додав, що його візита носить головним чином символічний характер. „Це — спосіб продовження діялогу між військовими наших країн", — заявив він.

Потім Карлуччі побував у штабі Таманської мотострілецької дивізії, що знаходиться 20 кілометрів від Кубинки. Разом з міністром оборони СССР генералом армії Дмитрієм Язовим він спостерігав з даху двоповерхового будинку за маневрами, що відбувалися на величезному полігоні.

На Союзівці виступає Ед Іванко

Союзівка. — Як і кожної суботи впродовж літнього сезону, тут в суботу, 6-го серпня ц.р., о год. 8:30 вечора відбудеться концерт улюбленого і всім знаного співака Еда Іванка.

Після концерту охочі могтимуть забавлятися, танцюючи під звуки одної з популярних оркестр.

За точнішими інформаціями чи в справі вакаційних замовлень слід телефонувати на Союзівку на число (914) 626-5641.

В АМЕРИЦІ

ДЕМОКРАТИЧНИЙ КАНДИДАТ на президента ЗСА Майкл Дукакіс, стараючись у передвиборчій кампанії притягнути виборців до себе, починає уподібнюватися в реториці до його колишнього опонента Джессі Джексона, особливо коли він свої виборчі промови зводить до обіцянок загального обезпеченевого пляну здоров'я, побудови не дорогих мешканевих будинків і збільшення допомоги для підприємців менших груп.

ВАГІТНИМ ЖІНКАМ, а дуже часто й тим жінкам, які є у плідному віці, ставлять перешкоди у прийнятті на деякі праці з огляду на небезпеку плодові. Адвокати твердять, що така „охоронна відмежованість" може бути інтерпретована, як форма незаконної статевої дискримінації. З другої сторони самі ж жінки, які в короткому часі плянують стати матерями, не хочуть працювати в таких місцях, де вони могли би бути наражені на непліддість. А тому, що закони в цій справі є дуже загальникові, ніхто не знає як розв'язати проблему. В результаті працедавці переляканні можливостями судових позовів, чим раз частіше відмовляються приймати до таких „небезпечних" праць жінок вище згаданих катеґорій.

У ВАШІНҐТОНІ демократичні сенатори пробують оформити законопроєкт, який дозволив би продовжувати допомогу повстанцям Нікараґуа, одначе з виразним підкресленням заборони будь-якої мілітарної допомоги. Серед них є деякі розходження щодо збройної допомоги повстанцям у випадку нападу на них сандіністами. Ця справа збройної допомоги повстанцям вже давно є дискусійною але в цьому виборчому році для демократів вона починає набирати чим раз більшого значення, бо вони побоюються щоб віцепрезидент Джордж Буш у своїй виборчій кампанії не обвинувачував демократів у потуранні комунізмові на цьому континенті.

УПРАВЛІННЯ ХАРЧІВ і ліків наказало своїм інспекторам конфіскувати лік „декстран", який буцім-то має допомагати лікувати хворобу АІДС. Цей лік виробляє в Канаді фірма Полідекс. Цей наказ видано вісім днів після того, як Управління харчів і ліків проголосило, що дозволятиме громадянам ЗСА спроваджувати поштою чи особисто привозити невелику кількість ними не апробованих ліків для особистого вжитку. Тепер федеральні чинники заявили, що канадська фірма порушила ряд законів у продукції і розповсюдженні ліків.

ОБЕРЕЖНІСТЬ, ЯКА ВИТВОРИЛАСЬ у наслідок трагедії „Челленджера" має великий вплив на поступ праці у приготуванні до поновлення міжпростірних ракетних проєктів. Джеймс Геррінґтон, директор ракетних дій у Міжпростірному центрі ім. Кеннеді, заявив, що „ми хочемо летіти і ми полетимо, але тільки тоді, коли будемо готові — і ключевим словом у нашій праці є направді бути готовими". Вже ж таки, деякі працівники уважають, що надто велика обережність може цілковито спаралізувати проєкти. Всі ці турботи причинились до ще одного відкладення полету міжпростірної ракети, цим разом на кінець вересня ц.р.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Новий мадярський лідер — нова ситуація

Уже Янош Кадар, наступник Імре Надя, якого большевики підступом схопили, вивезли і розстріляли за те, що він потурав протисовєтській революції у 1956 році, перевів деякі реформи по лінії демократизації економіки і привернув повну релігійну свободу, що спонукало Америку звернути Мадярщині перепачковану під кінець Другої світової війни корону святого Степана. Після 32-річного володіння Янош Кадар відійшов геть і його місце зайняв 57-літній Каролі Ґрош. Він наймолодший з усіх генеральних секретарів-диктаторчиків усіх сателітських країн, бо кожний із них має понад 70 років. Тому західня преса передбачує, що за Кадаром підуть оті представники „старої ґвардії" комуністів у Болгарії, Румунії, Польщі, Східній Німеччині і Чехо-Словаччині. Це все люди з епохи Сталіна і Михаїл Ґорбачов недолюблює їх, хоч із деякими із них, як ось із польським генералом Войцєхом Ярузельським ще ніби „приязниться".

У минулому тижні прибув до Вашінґтону Каролі Ґрош і його приязно привітали. Як твердить коментатор „Ню Йорк Таймсу" — з 31-го липня ц. р., президент Реґен ані державний секретар Джордж Шулц не мали насправді до мадярського лідера ніяких вимог: він сам негайно після перебрання влади пішов ще далі у ділянці „громадських і людських свобід" і у цьому році мадярські власті видали чотирикратно стільки віз на виїзд закордон, як у цілому минулому році. Найбільшою новиною, яку Ґрош заповів — це відчинення від січня наступного року у Будапешті мадярської біржі: це вже явне наслідування західнього капіталізму. Каролі Ґрош також нічого не просив Реґена, ані Конґресу. Відвідавши який десяток найбільших міст Америки, захоплений її багатством і повною свободою у ділянці приватної ініціятиви і суперництва у промислі і торгівлі, він на власну руку підписав з деякими великими американськими компаніями договори про товарообмін і звернувся у Білому Домі тільки з одною пропозицією: підписати умову про обмін професорами та студентами. Такого домовлення не має з Америкою ні одна комуністична сателітська країна, бо тамошні лідери бояться, щоб їхні учені і молодь не заразились буржуазною атмосферою та щоб і не захотіли просити політичного азилю...

Ця остання зміна державно-партійного проводу в Мадярщині має куди глибше і поважніше значення, ані ж зміна осіб в одній сателітській країні. Приймім, що завтра провалиться у Москві Ґорбачов і що переможе опозиція під кермою Єґора Ліґачова. Чи зможе наступник Ґорбачова, обурений реформами Ґроша вислати, як це сталося у 1956 році, проти Мадярщини 2,500 танків і 200,000 змоторизованого війська? Чи можна уявити собі, що західній світ спокійно придивлявся би такій новій завойовницькій виправі і такій новій масакрі? Це ще один доказ, що комунізм завмирає, загибає і що цього процесу завмирання марксо-ленінського ґрандіозного обману ніхто вже не всилі зупинити. Це вже не є проблема осіб, хоч люди творять історію — прихід до влади Ґорбачова в СССР і Ґроша в Мадярщині це був тільки наслідок прозріння, що продовжування марксистської доктрини про державний монополь всієї продукції і розподілу — у практиці мусить довести країну до господарської катастрофи.

Ситуації в Мадярщині, як теж минулотижневі відвідини нового мадярського лідера у Вашінґтоні, не можна розглядати без зв'язку з цілою ситуацією у всіх комуністичних країнах з Совєтським Союзом у проводі. В останніх днях можна було читати в пресі обширні статті про те, що кубинський диктатор Фідель Кастро не хоче ні на крок поступитися із шляху переведеної ним „революції". Він має 62 роки, ото ж зараховує себе ще до „молодих", але має стільки ворогів, що коли приїздить до Ню Йорку на сесію Генеральної Асамблеї ООН, то привозить із собою десятки осіб особистої охорони і нюйоркська поліція мобілізує тисячі осіб для охорони цього бородача, включно з гелікоптерами, які охороняють його з повітря і узброєними поліціянтами на дахах кам'яниць, попри які іде його моторкада. Чи він хоче, чи не хоче зберігати свою „революцію" — він і його режим теж збанкрутують. Бо такий неписаний закон історії і людської породи, яка не признає ніякого насильства.

Володимир Яців

ПАРТКОНФЕРЕНЦІЯ

I.

Напередодні партійної конференції у Кремлі, Ґорбачов мав розроблені пляни, як осягнути перемогу на тому п'ятитисячному зборі. В першу чергу він старався здобути прихильників для плянів перебудови і гласности не тільки у своїй соціялістичній країні поміж робітничими масами, але із Заходу, щоб урятувати московську імперію від катастрофи. Міхаїл Ґорбачов у своїх плянах перебудови політичної системи запропонував в резолюціях революційну реформу президентської системи, як теж переведення частинно влади з рук партії до нового політичного твору, що має відгомін радикальних політичних реформ.

Однак, коли приглянемось цьому реторичному показові, яким совєтський лідер оточив свій проєкт, то треба сказати, що він знайшовся в трудному положенні, щоб його зреалізувати. Тим більше він пробує зорганізувати маси, які стримували б членів партії від спротиву реформам. Треба не забувати, що завданням прихильників перебудови на конференції було домагатися зміни в ЦК КПСС тих членів, які не можуть в теперішньому часі виконувати своїх завдань, а головно противників змін в системі, які стримують перепровадження реформ в країні, яка хилиться до упадку.

У резолюціях, що появились в офіційній режимній пресі Совєтського Союзу 5-го липня цього року в справі перебудови совєтського суспільно-політичного і господарського життя подаються також звідомлення про сильні одверті виступи делегатів, які відносились до катастрофічного положення країни. Опублікування цих резолюцій дало можливість громадянам цієї соціялістичної країни познайомитися з резолюціями прийнятими майже п'ятитисячами делегатів конференції. Ці прийняті постанови відносяться до реформ, ціллю яких є перебудова на всіх відтинках совєтського життя. Прийняті ухвали не виключають нічого з плянів перебудови, які відносяться до змін на відтинку суспільно-політичному і господарському, але впровадження їх у життя буде вимагати ухвалення нових законів, які відносилися б до змін, або доповнень в конституції СССР і союзних республік. Тому впровадження санаційних змін в тоталітарну систему може наступити тоді, коли Верховна Рада, так званий „парлямент" затвердить ті зміни, що їх запропонувала і прийняла партійна конференція.

Затвердження таких змін або доповнень в конституціях союзних республік і конституції СССР може стрінутися з деякими поважними труднощами зі сторони консервативної опозиції до всяких змін і тому пляни перебудови можуть бути сповільнені у своїй реалізації. Таких неґативних вислідів бажала б опозиція на чолі з Лігачовим і російськими шовіністами з „Пам'яті", які не думають залишати свої теплі упривілейовані місця в користь місцевих рад, передбачених плянами перебудови.

Висліди чотириденних дебат на партійній московській конференції, першої після сорок одного року були поділені, і стосувалися до проблем, що заіснували на відтинку суспільно-політичному, гласности, міжнаціональних взаємовідносин, системі судівництва і бюрократії. На жаль, делегати порушили не справи, які обговорювали б національні питання в поодиноких національних республіках. Так як в минулому, в періоді культу особи і застою, так і тепер в часі М. Ґорбачова уважають, що національні проблеми розв'язані, однак треба ствердити на підставі фактів, які мали місце в поодиноких республіках, що проблеми ці чекають розв'язки, від якої у великій мірі буде залежати переведення в життя плянів перебудови. В поодиноких змінах в структурі, крім надання більшої влади місцевим радам, обмежено час виконування головних відповідальних функцій в партії і в державній адміністрації до двох періодів по п'ять років, як теж пропонується реорганізацію партійного апарату. Крім цих структуральних змін в резолюціях ставиться домагання створення наглої програми, завдання якої було б збільшення доставки харчів і товарів першої потреби громадянам.

Революційною точкою в резолюціях є домагання більшої незалежности від Москви для 15-ти конституційних республік, включно з більшою самостійністю на відтинку господарському, суспільному, культурному і інших життєвих потреб громадян союзних соціялістичних республік. Підкреслюється теж у цих точках права громадянина, в яких говориться, що кожний громадянин має невід'ємне право до повної і правдивої інформації, що відносяться до справ публічних, за вийнятком державних і мілітарних таємниць. Вкінці допущено зовсім зрозумілі і конечно потрібні реформи судівництва і леґального поступування, які забезпечували б особисті права людині, під одним услівлям, що все є дозволене, що не є заборонене законом.

Закінчення буде.

Петро Рубан

„Добре, добре, дуже добре"

За сині хвилі горбів вкритих темним лісом котиться золоте сонце. Вечірні сиві тумани купчаться в долинах. Бадьориться лист, сп'янілий в спекотному дні. Серед прозорого блакитно-зеленого марива височіє дерев'яна церква — витвір карпатського майстра. Дивиться творіння рук і лету його фантазії на світ шибами-хрестами на урочисту ватру, прислухається до молодого рідного слова на чужій землі, але серед вільного народу змовкли незнані мені пташинні співи, та в молодих голосах лунає рідна пісня, наше невгасиме слово.

Можна все на світі
вибирати сину
Вибрати не можна тільки
Батьківщину

Століття тому рятуючись від голоду і російсько-австрійського деспотизму, вільний дух людности Карпат і степів України шукав свого продовження, там де приймали стомлених, гнаних, але нездоланих, хто вірив і наближав найвищий прояв життя — свободу.

Прийшли перші поселяни українці. Як не було важко не розпорошились серед людського океану, не згасло рідне рідне слово, не втомились працьовиті руки, палахкотить, полум'яніє багаття духу України, переливається у своїх нащадків.

Тому-то, всі ці усміхнені, натхненно творчі діти і юнаки з табору пластунів „Вовча тропа" — тут, в єдності не родинній, вищій — національній! Дбали їх батьки, тепер дбають вже їх діти!

І летить попід зорі вигук після кожного виступу, хай професійно не чіткого, але зігрітого особливим теплом нашої крови, генетично успадкованим розумінням краси, надраціональної єдности; волі...

„Добре, добре, дуже добре!" Зоряться очі батьків зачарованих ніжною хвилею голосів, звернених до Бога і України.

Лине думка зі свята пластунів до берегів Дніпра, Карпат до степів козацьких, до освячених тисячу літ тому наших пращурів, розвіявши в душах світлом любови морок тисячоліть. Історія і дійсність сплелись неподільно, линуть в майбуття. Яким воно буде?! Якими будемо ми!

Шелестить тирса скитських степів, спливають ясні зорі Чумацького шляху, шепочуть ріки берегам тисячолітні казки. Палахкотить урочиста ватра, снопами до зір небесних підіймаються іскри теплом єдиного поривання, згасаючи спадають долу, полишені його підтримки...

Барвиться, світить ватра духа нашого народу. Руки навхрест, єднаймося силами святими — з тими хто жив, б'ючись за волю України і хто ще прийде.

— Хто — ви, скити?! — питав Геродот наших пращурів.

— Ми не скити, ми — сколоти, ми вічно живемо на берегах Бористену — Дніпра, і нізвідки не прийшли.

— Хто ви молоді пластуни?

— Ми народились тут, але в наших жилах тече козацька кров, ми — свідомі нащадки нашого народу.

Ще не вмерла Україна, ні
слава ні воля,
Ще нам браття молодії
усміхнеться доля

„Добре, добре, дуже добре!"

Іван Боднарук

ГЕНІЯЛЬНИЙ АКТОР — МИКОЛА САДОВСЬКИЙ

Царська влада боялася, щоб український театр не розбурхував національної свідомости серед українців, тому довгий час забороняла Миколі Садовському грати в Україні. А коли вже наш театр дістав дозвіл грати по містах України, то приневолений був грати одного вечора підряд дві п'єси: українську і російську. Першим українським театром у 80-их роках минулого століття був театр Марка Кропивницького; другим — Миколи Садовського. Великий драматичний актор і режисер був Микола Тобілевич, що виступав під театральним псевдонімом Садовський. І це він у 1906 році заснував перший український стаціонарний театр, який розпочав свою працю в Полтаві, а потім діяв аж до 1919 року в Києві.

Микола був братом Івана Карпенка-Карого, Панаса Саксаганського й Марії Садовської-Барілотті. Народився він на Херсонщині 1856 року. Початкову освіту одержав у містечку Бобринці, а потім учився в Єлисаветградському реальному училищі. В Бобринці зацікавився театральним мистецтвом і вже тоді вирішив стати актором. Прийшов на світ у талановитій родині Тобілевичів, яка дала народові ще трьох заслужених діячів театру: двох братів і одну сестру. Як поручник, брав участь у 1877 році в тяжких боях на горі Шпиці і в одному з боїв відібрав із рук турків полковий прапор. Про нього подає „Енциклопедія Українознавства", що вже з 1881 року брав участь у професійному театрі: у трупі Г. Ашкаренка, М. Кропивницького й М. Старицького. В 1888 році зорганізував власну трупу. В 1905 році на запрошення з Галичини, очолив театр „Руської Бесіди" у Львові. Разом із Марією Заньковецькою працював успішно над піднесенням театральної культури в Західній Україні. В роках української державности працював як головний уповноважений у справах українських театрів. У 1920 році він у Галичині; з 1921 року очолював театр „Просвіти" в Ужгороді; а пізніше, на еміґрації жив у Празі. У Галичині короткий час працював у Львові як режисер українського театру. В Ужгороді стояв на чолі субсидованого чехо-словацьким урядом „Руського Театру", що його створено групою колишніх учасників Української Республіканської Капелі, Микола Садовський повернувся в Україну в 1926 році, але вже не мав права на свій власний театр. Останній раз виступив Садовський на сцені в Києві в ролі Виборного в „Наталці Полтавці".

За час своєї 50-літньої артистичної діяльности Садовський записався в пам'яті глядачів багатьма колоритними образами, а найбільше в ролях Богдана Хмельницького, гетьмана Дорошенка, Сави Чалого, в п'єсах пера Мих. Старицького, Людмили Старицької-Черняхівської й Івана Карпенка Карого, відповідно, та в багатьох інших.

Підготовив він також цілий ряд п'єс, уперше відіграних українською мовою, як „Ревізор" і „Одруження" Гоголя в перекладах самого Садовського, і опери „Галька" С. Манюшка, „Продана наречена" Сметани та інші.

В театрах Садовського виросли й розвинули свої таланти відомі пізніше актори. У вересні 1921 року виступив Садовський у ролі Карася в опері „Запорожець за Дунаєм", перший раз поставленій на Закарпатті, на якій були присутні визначні чехи, а президент Т. Масарик прислав привіт. Протягом двох років „Руський Театр" поставив близько 50 прем'єр, не враховуючи концертів, у яких Садовський брав участь. Працював він на театральній сцені на Закарпатті у важких умовах. У листах скаржився великий актор на такі невигоди, як тіснота, брак туалет, спільні роздягальні для акторів і акторок, чи просто примус підготовлятися до виступу на сцену за кулісами. Все ж таки навіть у Празі цей український театр здобув собі признання й успіх. Але матеріяльні труднощі були причиною, що після від'їзду Садовського, а опісля від'їзду і його наступника О. Загарова, з січня 1930 року „Руський Театр" треба було закрити.

Був Садовський взагалі дуже здібною людиною й неперевершеним артистом. Йому Михайло Старицький, поет і драматург, присвятив свою драму на 5дій „У темряві", драматичний етюд у двох діях „Зимовий вечір" і вірш-пеан „Артистові Садовському", де читаємо:

Артисте, друже, чудодіє,
Хай твій талант всім
серце гріє
І підживля усе слабе...
Хай усміхнеться
Неньці доля,
Тобі сповнить сакви
сріблом!
Нехай твоя могутня
воля
Зігріє рідний край теплом!

Як актор, мав надзвичайний вплив на глядача. Великий Садовський примушував глядача разом із собою плакати і сміятися, ділити горе і радість. У кожній ролі був він неперевершений і неповторний. Був він також знаменитим декляматором. Сам дуже гарний з себе, мав теж гарний і сильний голос і чудово співав, особливо українські народні пісні й думи. Відзначався гарячим патріотизмом і мав високо розвинуте почуття громадянського обов'язку. Не мав ніяких професійних студій, — хіба що дуже працював над собою, але пішов до театру за покликанням, бо не міг не піти. Уже своєю появою на сцені викликав захоплення. Своєю грою будив оспалі українські душі, наснажуючи їх любов'ю до свого рідного. Його роля в українському театрі — це світлий період розвитку нашого мистецтва, окремий розділ нашої історії. Свідоцтвом того є залишені ним мемуари під назвою „Мої театральні згадки". Похований Микола Садовський на Байковому кладовищі в Києві близько могили М. Лисенка у 1933 році.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

УКРАЇНСЬКО—ЖИДІВСЬКІ ВІДНОСИНИ ЗА ЧАСІВ КОЗАЧЧИНИ

У своїх публікаціях про українсько-жидівські відносини в XVII та XVIII століттях жидівські публіцисти та деякі історики закидають українському народові антисемітизм, зовсім непроаналізувавши справи з історичної перспективи. Особливо закидують українцям з часів визвольної війни Богдана Хмельницького, велику ненависть українського населення до жидів з огляду на їх релігію. Справа, одначе, мається інакше.

Український народ був жорстоко експлуатований польськими магнатами та їхніми вислужниками. Наша Церква була оплюгавлена та віддана на ласку орендарів, якими були виключно жиди. Польські пани спроваджували масово жидів, щоб ті закладали корчми на їхніх посілостях, як також уживали їх для збирання податків. Тому, що їм польські вельможі не платили то вони збирали гроші для себе і тим самим дуже розбагатіли. Коли вибухло повстання Б. Хмельницького тоді козаки та селяни помстилися за всі кривди вдіяні їм польською владою.

Поляки старалися здушити повстання, караючи жорстоко всіх, яких підозрівали в участі. Зловлених повстанців саджали на палі і приглядалися два, або три дні, поки вони не померли в страшних муках. З інших здирали живцем шкіру та живих спалювали. Польське військо ширило терор, спалюючи села та вбиваючи жінок і дітей. Це ще більше огірчувало повстанців і вони вбивали своїх мучеників при кожній нагоді. Дісталося також польським коляборантам, якими були жиди. Українські повстанці карали жидів не за їх релігію, але за поміч полякам в експлуатації селян.

Українці не були антисемітами та радо приймали до себе жидів, які прилучилися до українського повстання. Наприклад, жид Герцик був полтавським полковником, а дочка його Анна стала дружиною гетьмана Пилипа Орлика, жид М. Борохович був гадяць-

(Закінчення на стор. 3)

Микола Галів

СВЯТКУВАННЯ У РИМІ

III.

У пообідних годинах цього ж самого дня у приміщеннях Українського Католицького Університету відбувся конгрес молоді з окремою програмою. Також цього самого дня у вечірніх годинах, перед базилікою св. ап. Петра був відправлений соборний Молебень до св. Володимира, як вияв нашої духової єдности з нашою УКЦерквою-Мученицею в Україні. У Молебні взяли участь всі наші владики на чолі з Патріярхом Мирославом-Іваном. Гарно співав хор церкви св. Варвари під дириґентурою Андрія Гнатишина. Також перед початком і після закінчення виконувала низку релігійних пісень оркестра СУМ-у „Трембіта" з Мотреалю. Відповідну до дня святкувань проповідь виголосив італійською мовою кардинал Уго Полетті, генеральний вікарій Риму, а по-українськи промовляв Владика Іннокентій Лотоцький з Чикаго, ЗСА.

Після Молебня відбулась процесія з свічками й смолоскипами на площі св. Петра. Паломники з свічками на площі св. Петра творили форму живого хреста. Знову ж за поліційними підрахунками у цьому торжестві взяло участь понад 8,000 паломників. Тоді, коли паломники з свічками і смолоскипами творили живий хрест Папа Іван-Павло II з вікна своєї палати промовив до українських паломників по-італійськи і українськи. Ось його слова:

Вітаю сердечно українських владик, тут зібраних, Священиків, монахів, монахинь і всіх прочан з країни Европи, з Америки і з далекої Австралії.

Дорогі брати і сестри, ви зібрались нині перед собором святого Апостола Петра, щоб засвідчити вашу віру в Христа і вашу приналежність до Церкви, яку Він оснував.

Ви відправили Молебень до Христа Спасителя в подяку за великий дар Хрищення Київської Руси за святого Володимира Великого.

Нехай за цей великий дар буде благословенне ім'я Пресвятої Тройці віднині і до віку. А на завдаток: Найбагатших Божих ласк уділяю усім тут зібраним моє

Апостольське Благословення, яке простягаю на ввесь український народ.

Усе це разом творило надзвичайно прекрасну і незабутню хвилину. Українські паломники були у злуці з українським народом на рідних землях, який, на жаль, не має можливости виявити своєї радости з приводу такої вознеслої нагоди, коли український народ прийняв Христову віру і став глибоковіруючим народом.

Соборна Архиєрейська Служба Божа в базиліці св. Петра

Вперше в історії нашої Римо-Католицької Церкви, 10-го липня 1988 року, Святіший Отець Папа Іван Павло II відправив торжественну Архиєрейську Соборну Службу Божу в українському обряді. Це справді був зворушливий історичний момент.

Простора базиліка св. ап. Петра в більшості заповнилась українськими паломниками. В загальному у Службі Божій взяло участь біля 13,000 осіб. Серед них були запрошені патріярхи, кардинали, члени дипломатичного корпусу, достойники і визначні державні мужі монахи і монахині, священики Римокатолицької церкви і багато, багато інших.

Службу Божу в нашому обряді по-старослов'янськи відправив Папа Павло II в сослуженні Патріярха Мирослава-Івана, всіх наших владик і понад 200 священиків. Чудово співали об'єднані мішані і чолович хори напереміну під дириґентурою Андрія Гнатишина і Мирона Максимова.

Блаженніший Мирослав-Іван після Євангелії висловив кілька думок на тему ювілейного року Хрищення Руси-України і після попросив до слова Папу Івана-Павла II. Ось слова Блаженнішого виголошенні у базиліці св. Петра:

Святіший Отче, Пастирю і Учителю всіх народів!

„Слава Святій, Єдиносущній і Животворящій Тройці, Отцю і Сину і Святому Духові". Цими словами Церковного гимну вітаю цю щасливу хвилину нашого великого Ювілею Тисячоліття Хрищення Київської Руси, сьогоднішньої України. Справді це Хрищення за князя Володимира було і в сьогоднішню хвилину є причиною для радости на небі і на землі, бо княжа Русь отримала „неоцінений дар". (Magnum Bartismi Donum, ч 1), за який прийшли ми тут „з цілою Католицькою Церквою співати Богові в Пресвятій Трійці пісню вдячности і слави, щоб відсвяткувати чудесні діла довершені Богом (Там зв.).

„Цей день, що його сотворив Господь (Пс. 117,24), в якому тисяча літ тому наші предки в хвилях Дніпра одержали святу Тайну Хрищення, стаючи тим способом „родом вибраним, царським священством, народом святим, людом прибраним, щоб возвіщати діло, хто нас покликав з темряви у своє дивне світло" (1 Пт 2,9).

В короткому часі сповнились ці слова св. Петра, бо Київ і вся Русь, — сьогоднішня Україна засіяла церквами, монастирями, культурою, книжним писанням та мистецтвом, даючи тим велетенський вклад для зросту духовости, науки та культури народу.

Продовження буде

ПОВІДОМЛЕННЯ

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка у Канаді на пленарному засіданні в червні 1988 року розглянула статтю в „Літературній Україні" (ч. 18 за 1988 рік) п. н. „З усіма, хто йде на зустріч", в якій є повідомлення: „...Останнім часом поновлено творчу співпрацю з Канадським культурним товариством ім. Т. Шевченка, заснованим на початку минулого року. За його сприянням проведено фестиваль українських художніх фільмів, де були представлені кінострічки „Криниця для спраглих", „Вечір на Івана Купала", „Пропала грамота" та інші. Іван Драч та Юрій Іллєнко прибули в Канаду з нагоди фестивалю..."

Тому що до Управи НТШ у Канаді були звернення і запитання щодо участи НТШ в акціях культобміну з офіційними представниками УССР, Управа НТШ у Канаді на своєму пленарному засіданні рішила повідомити українську громадськість, що до новоствореного у Торонто „Канадського культурного товариства ім. Т. Шевченка" ніякого відношення не має і культобміном з офіційними чинниками УССР не займається.

За Управу НТШ у Канаді

Д-р Богдан Стебельський (голова) **Іван Кузів** (секретар)

Ювілейний концерт Епархії св. Йосафата в Пармі

В рамках ювілейних святкувань в Епархії св. Йосафата в Пармі, Огайо, відбувся в суботу, 30-го квітня ц.р. концерт в залі Сініор школи. В концерті взяли участь всі владики, присутні на ювілейних святкуваннях Епархії, на чолі з Патріярхом Мирославом Іваном Любачівським, багато священиків, сестер і монахинь і біля тисячу мирян-громадян.

В мистецькій програмі виступив Хор Тисячоліття, спеціяльно зорганізований з членів різних хорів. В програмі були пісні таких композиторів: Бортнянсько го, Леонтовича, Котка, Лав рівського, Артемовського і Садовського. Евген О. Садовський спеціяльно на ювілейні святкування скомпонував пісні (музику і слова) „Молитва за Україну", „Київські дзвони" і „Слався на віки".

Концерт почався точно о 7-ій год. вечора. Хором диригував Е. О. Садовський. Сольові партії виконали: Юрій Оришкевич, Роман Кассараба, Олег Мороз, Петро і Зірка Шокалюки, Зенко М'ягкий, акомпаньювала Дозя Кріслата.

Сестри Завадівські при бандурах заспівали дві пісні, „Київські дзвони" і „Привіт тисячоліттю", а своїми милими і ніжними голосами зворушили глядачів, які їх виступ прийняли рясними оплесками. Треба підкреслити, що сестри Завадівські скомпонували пісню „Привіт тисячоліттю" (музику і слова) спеціяльно на ювілейні святкування.

Шкільна молодь при соборі св. Йосафата в Пармі вивела на сцені дуже ефективно сценку з 1000-ліття, „Ольга в зеленому гаї".

Виступ Хору Тисячоліття був надзвичайно вдалий, на високому мистецькому рівні, гарні і чисті голоси, особливо солісти були на вершинах свого завдання. Заслуга в тому мистецького керівника Е. О. Садовського, який своєю послідовною і наполегливою працею довів хор і поодиноких солістів до вершин. Концерт був духовою насолодою для присутніх глядачів, які не жалували оплесків і признання за таку культурну імпрезу, яка в повній ширині виявила релігійно-національну душу українського народу.

Іван Фур

34 учні закінчили навчання в академії св. Юра

В суботу, 11-го червня ц.р., після Служби Божої у храмі св. Юра в Ню Йорку, яку відправив о. Лев Голдейд, ЧСВВ, відбулося вручення дипломів 34 градуантам-випускникам академії св. Юра, що їх вони прийняли з рук своєї директорки Сестри Моніки Лесник, ЧСВВ.

Програмою градуаційного свята провадив о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, парох церкви св. Юра. Вітальне слово з приводу успішного закінчення однієї з фаз навчального процесу сказала випускниця Руслана Росціщевська, а прощальну промову виголосила випускниця Христина Пастернак.

Головним промовцем свята українською мовою був о. Олександер Гавкалюк, ЧСВВ, настоятель монастиря св. Йосафата в Глен Ков, Н. Й., а по-англійськи говорила Сестра-директорка М. Лесник.

На цьому ж святі наступні випускники отримали такі нагороди-стипендії: 1000 дол. стипендію з фонду Турянських Христина Пастернак, 750 дол. стипендію „Самопомочі" Руслана Росціщевська, 500 дол. стипендію батьківського кружка академії св. Юра — Петро Стефанський, 100 дол. від УККА, Відділ Ню Йорк Софія Патряк, 100 дол. від СУА Відділу 83-го — Таля Гірняк, 100 дол. від крамниці „АРКИ" — Іван Хамуляк, 100 дол. від УСК — Ліза Сонна, по 100 дол. від УНС одержали Бригітта Доріш, Ліза Юнко, Адріян Павлюк, Олександер Решітник і Зеновія Собенко.

Нагороду у формі 100 дол. бонду від СУА Відділу 1-го Руслана Росціщевська, по 100 дол. від д-ра Володимира Барона одержали Марія Штендера, А. Кгаліл, Д. Новак, Л. Возняк, П. Бурек, і П. Захарчук. Нагороду 50 дол. бонду від родини Шумиловичів у пам'ять професора Олександра Білинського одержала Ліза Сонна, а у пам'ять д-ра Луки Луціва одержала Христина Пастернак. Подарунки-книжки одержали всі градуанти від Українського Вільного Університету і Кредитівки „Самопоміч".

Градуаційне свято закінчено відспіванням „Альма Матер" при фортепіяновому акомпаньяменті Сестри Бернарди, ЧСВВ.

АБСОЛЬВЕНТИ АКАДЕМІЇ СВ. ЮРА

П. Андейчак, А. Ансон, А. Атаманук, А. Атаманук, С. Брігер, П. Бурек, І. Хамуляк

А. Дікинсон, Б. Доріш, А. Душай, Л. Душай, С. Ґарґарт, В. Ґбур, Т. Гірняк

П. Юнко, А. Хапіп, Р. Кліґп, Й. Лікарі, Дж. Мішлер, Д. Новак

Х. Пастернак, С. Патріяк, А. Павлюк, О. Решітник, Р. Росціщевська, З. Собенко, П. Стефанський

П. Сонна, М. Штендера, С. Тавб, Т. Верґара, П. Возняк, Ш. Йордан, П. Захарчук

Українсько-...

(Закінчення зі стор. 2)

ким полковником, а від пирятинського орендаря Марка Аврамовича виводяться землевласники і одночасно українські патріоти Марковичі. Гетьман Іван Скоропадський був одружений з дочкою Марка Аврамовича.

Ізраїльський дипломат, історик та публіцист Абба Ебан, який свого часу був представником Ізраїля до Об'єднаних Націй в своїй історично науковій праці „Heritage — Civilization and the Jews" описує на сторінках 214 і 223 брутальне і жорстоке польське панування на Україні до повстання Хмельницького. Він підкреслює, що поляки використали жидів, як орендарів та збирачів податків, що спричинило ненависть до них українських селян. Він цитує давню українську пословицю: „Що селянин заробить, то магнат протринькає, а жид має дохід". Абба Ебан помістив на сторінці 223-ій портрет Богдана Хмельницького а над ним пояснення, що козаки та українські селяни повстали в 1648 році щоб скинути зі себе польське ярмо, як рівнож викликали терор проти жидів, які доробилися на службі польської держави як орендарі, корчмарі, купці та фінансові агенти.

Абба Ебон правильно проаналізував причину нещастя, яке стрінуло жидівський, як також український народи. Причиною цього була польська влада, яка вірила, що вона заволодіє Україну на цілі століття. Вину поносять і жиди, які не зважаючи на осторoги деяких рабинів, за ради грошей вислуговувалися польським опресорам.

Д-р Мирон Іваницький

Джолієт, Ілл.

Лемки в Америці допомагають своїм братам на Лемківщині

Ювілейні святкування Тисячоліття Хрищення України в Римі, поза величавими Службами Божими і концертом, дали нагоду також стрінутися нашим справді ідейним людям з цілого світу — може вже останній раз в житті.

З Польщі прибуло автобусами багато лемків, зокрема молодих людей з їхніми провідниками. Була це ідеальна нагода передати нашим священикам і Сестрам Василіянкам допомогу від Організації Оборони Лемківщини: 2,000 дол. на дім церковний в Криниці, 2,000 дол. на українську католицьку церкву в будові в Горлицях та 405 дол. нашому священикові з Кракова, який старається про зворот нашої греко-католицької церкви Св. Норберта в Кракові. Вся та діяльність вимагає фондів, яких наші бідні люди в Польщі не мають, тому й дивляться на нас і просять про поміч у відбудові наших церков в Польщі.

Юрій Ковальчик

Культурний ...

(Закінчення зі стор. 1)

який зробив чудову архітектурну цілість осередку зі собором і вже разом вони є видимою прикрасою дільниці, і надзвичайному будівничому Джозефові Линчові.

У неділю, 24-го липня, після Архиєрейської Літургії, Владика Іннокентій Лотоцький ЧСВВ, поблагословив нову біділвю в супроводі священиків, які працювали в парафії свв. Володимира і Ольги та великої кількости народу.

Опісля в залі нового будинку відбулась святочна трапеза, яку звеличав своєю присутністю і мейор міста Юджін Соєр. Цілість програми, після привітального слова голови Парафіяльної ради д-ра О. Фаріона, вів сам отець-настоятель. В мистецькій частині виступили співачки Ганна Маринець і Христя Савин-Такой, при фортепіяновому супроводі Наді Савин. Трапеза була всегромадською маніфестацією єдности, релігійної і національної.

В суботу вечером, 23-го липня відбулося своєрідне свято радости. На тлі собору, прикрашеного мальовилами, світлами, цвітами, відбувся оригінальний концерт. Цілість програми виглядала так: о год. 6-ій увечері відбулась врочиста Вечірня зі запрошеним священством і гістьми, парафіянами та приятелями. Відбувся також похід з хоругвами, прапорами і свічками довкруги бльоку і новопобудованого осередку. Після закінчення Вечірні відбувся концерт. Святочне слово і ведення програми було за отцем-настоятелем. На мистецьку програму склались: спів релігійних пісень хором „Прометей", диригент Надя Савин, і знаменита рецитація Марти Гарасовської твору П. Тичини „Золотий гомін" на фоні чудово дібраної музики. Добір музичних творів приготовила Н. Савин. Опісля при музиці, також дуже добре дібраній — приготованій Н. Савин і Богданом Крутяком, при феєрверках, тривав піднесений настрій, радість, ентузіязм та вияви приязні.

Процесія з Владикою І. Лотоцьким перед благословленням будівлі.

У МОСКВІ ВІДБУЛОСЯ засідання спеціяльної комісії Ради Національностей, створеної для вивчення ситуації в Нагірному Карбаху. У повідомленні ТАСС не вказано ніяких подробиць про це засідання. Московська газета „Труд" повідомила, що в Єревані 44 особи будуть притягнуті до судової відповідальности за участь в „автомобільній демонстрації", коли десятки авт у вірменській столиці їхали вулицями міста з транспарантами, на яких були заклики до відокремлення Нагірного Карабаху від Азербайджану і про включення його до складу Вірменії. У повідомленні, опублікованому в газеті, не вказується ні день, коли ця демонстрацію мала місце, ні кількість авт, які брали участь в ній, однак повідомляється, що міліція позбавила шоферських прав 155 осіб і 310 повинні заплатити штраф.

✝

У глибокому смутку повідомляємо, що по тяжкій недузі 19-го липня 1988 р. відійшов у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. д-р фармації

Михайло Головатий

член багатьох українських суспільно-громадських організацій.

ПАНАХИДА за спокій душі Покійного відбулася в четвер, 21-го липня 1988 р. о год. 8:30 веч. у похоронному заведенні Музики.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у п'ятницю, 22-го липня 1988 р. о год. 9-ій ранку в українській католицькій церкві свв. Володимира й Ольги, а відтак ПОХОРОН на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

У глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА з Мамою
дочка — АННА з мужем ЕДОМ ЗЕЙТРИ і дітьми ДАНУСЕЮ і ГРИГОРІЄМ
дочка — ЛІДА з мужем ЗЕНОНОМ ВОЗЬНИМ і дітьми НЕСТОРОМ, УЛЯНОЮ і ТАНЕЮ
ближча і дальша Родина в Україні, Америці і Канаді

За многострадальну країну Батьків наших — Богові помолимось!

Очікувана неділя 29-го травня — День Всенародної Єдности — прийшла до нашого міста Балтимор повна соняшного тепла і весняної свіжости. Українська спільнота метрополітального міста приготовлялася до святочного відзначення цього заповідженого дня спільної молитви з нагоди великого ювілею Тисячоліття Хрищення Руси-України — далекої від нас віддаллю, але завсіди близької українському серцю Батьківщини.

Напередодні Дня Єдности льокальний громадський комітет доклав багато зусиль, щоб про цю подію поінформувати наших неукраїнського роду сусідів, як і заразом середники публічної інформації — пресу, радіо і телебачення. 26-го травня члени Комітету враз із отцями Юрієм Маркевичем, парохом українських католицьких церков міста Балтимор і Куртис Бей, і о. Тарасом Лончиною, парохом католицької церкви у Силвер Спринг, зложили візиту примасові католицької церкви ЗСА Архиєпискові Вілліямові Бордерсові. Владика прийняв делегацію дуже сердешно і виявив велике зрозуміння наших зусиль в обороні і збереженні історичної істини знаменних для нашого народу дат 988 і 1988. Цікавило його життя наших громад, розсіяних по майже всіх закутинах діяспори, питав про труднощі у збереженні української духовости у наших дітей і т. п.

Члени делегації просили підтримки Владики у намічених святкуваннях Тисячоліття Хрищення України у нашому місті. Владика радо погодився допомогти і таки в нашій присутності потурбувався зарезервувати величавий катедральних храм Пресвятої Богородиці на нашу Святу Літургію в пополудневих годинах у неділю, 16-го жовтня. Рівнож обіцяв взяти участь у Богослуженні та виголосити проповідь. Звертаючись до учасників делегації Владика сказав: „Ви доложіть уваги, щоб могутній катедральний храм був заповнений, а я від себе доложу всіх зусиль, щоб цей день святковий залишився у пам'яті вірних Христової церкви міста Балтимор на довгі роки".

У неділю, 29-го травня вже зранку отець парох і декілька осіб парафіян приготовляли нутро нашого незакінченого нового Божого храму до першої на цьому місці Служби Божої. День заповідався чудовий, лиш турбувала думка, чи вірні прибудуть і звеличать свято своєю участю. Це ж бо перший у році т. зв. великий „вік-енд", коли традиційно масово відїжджають з міста до поблизьких берегів моря чи мандрують у недалекі гори. Тому варто згадати, що плянування всенародніх святкувань у такі дні є дуже „нефортунне", тим більше, коли бажаємо і надіємось бачити нашу молодь співучасниками таких святкувань.

Зближалася година Богослужби, хвилина духової єдности української спільноти у розсіянні, щоб у спільній молитві подякувати Господеві за ласку Святої Віри, як і заразом виявити нашу непохитну віру в живучість поневоленого народу нашого на Україні та підтримувати його в нерівному змагу за право на свобідне визнання і практикування святої Христової віри.

Отець парох Юрій Маркевич у чудових вишиваних ризах станув перед престолом і полинули молитви до Всевишнього, інтоновані служителем Святої Літургії, а у відповідь місцевий церковний хор під вмілим музичним проводом свого довголітнього диригента д-ра Дмитра Коструб'яка у мелодійній гармонії заносив молитви вірних перед перестіл Спасителя.

Зворушуючою хвилиною був акт поновлення обітів Тайни Хрищення, а відтак могутнє визнання символу віри у загальному співі. Була якраз година дванадцята дня і різко забренів наш самітний дзвін в пошану святочної хвилини і в той же час немов у відповідь йому розніссия гомін могутніх дзвонів із веж святинь наших сусідів, даючи нашій громаді вістку, що і вони прилучаються до наших молитов за многострадальну країну нашу, за страдаючих братів і сестер наших на Україні — Господу помолимось!

Репортер із місцевого телебачення рекордував ці процам'ятні хвилини як новинку дня, щоб у вечірні години передати це жителям нашого міста і околиць. Після Богослуження громадно перейшли зібрані до сусіднього Дому Української Молоді, де при скромній перекусці ще довго обмінювались думками і враженнями із пережитих хвилин.

Д-р Андрій Лемішка

ПРЕДСТАВНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ Великобританії повідомив про заплановану **евакуацію** з Кабулю групи співробітників англійської **амбасади** і членів їх родин. Розпорядження про евакуацію **викликане** у зв'язку з ракетно-міномєтними обстрілами **афганської** столиці, що посилилися останнім часом. **23-го липня**, наприклад, випущена муджагедінами **ракета попала** в будинок французької амбасади, пошкодивши **резиденцію** амбасадора і приміщення, де знаходиться **канцелярія**. **На** щастя, жертв нема. Міністерство **закордонних справ** Великобританії рекомендувало **всім англійським під**даним негайно залишити **Афганістан**. **У самій амбасаді** залишиться мінімальна кількість **співробітників**. Великобританія також представляє **в Афганістані** інтереси Австралії, Нової Зеляндії і **Фінляндії**. Згідно з оцінкою англійського уряду, в Афганістані з різною метою перебуває тепер від 70 до 80 **британських підданих**.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Чорноморська Січ" — першун Української Олімпіяди

Згідно з вислідами ігор Української Олімпіяди, що відбулася в рамках святкувань 1000-ліття Хрищення України, збірна УСВТ „Чорноморська Січ" здобула 18 золотих, 17 срібних і 11 бронзових медалів, завдяки чому осягнули загальне перше місце з усіх 10 (перевершила кількість золотих медалів).

Спортовці УСВТ „Ч. Січ" — єдині серед учасників Олімпіяди, що здобули медалі в усіх семи конкуренціях, з цього числа в шістьох — золоті. Таким чином „Січовики", які протягом своєї 64-річної активности гідно репрезентують український організований спорт в ЗСА, ще раз доказали, що вони, не зважаючи на труднощі і брак власних спортових об'єків, залишаються лідерами українського спорту у вільному світі.

Здобутки спортовців „Ч. Січі" на Українській Спортовій Олімпіяді і Здвизі Молоді:

Копаний м'яч

1-ша дружина в складі: М. Хамуляк, Т. Науменко, М. Дворський, І. Чижович, А. Бакун, З. Лужняк, П. Тадрик, Т. Білецький, Б. Недільський, Е. Палидович, Ю. Клек, В. Науменко, Л. Раковський, Ю. Бакун, д-р В. Бакун, Е. Сакевич, Б. Куцина під проводом Є. Чижовича і А. Бакуна, здобула 1-ше місце і золоту медалю.

Бронзову медалю здобула дружина юнаків.

Теніс

Ерик Матківський у групі чоловіків, Зеня Матківська у жіночій групі і Віра Сивенька у групі юначок здобули золоті медалі.

Настільний теніс

Іван Ярема здобув золоту медалю в групі чоловіків, Володимир Лойко — срібну **в групі сеньйорів. Обидва** теж здобули золоті медалі в подвійних іграх. Юрій Храневич у цій же конкуренції здобув срібну медалю.

Плавання

Андрея Кушнір осягнула рекод, здобувши п'ять золотих медалів, Григорій Кушнір здобув дві золоті, одну срібну і дві бронзові, Олександер Гук здобув по одній — золоту, срібну й бронзову, Катерина Козак — одну золоту і три бронзові, Марія Кушнір і Таїса Бокало здобули по п'ять срібних, А. Гук — одну срібну і дві бронзові, Г. Кресько — дві бронзові.

Шахи

Д-р Орест Попович (провідник ланки „Ч. Січі") здобув золоту медалю, інж. Лев Блонарович — срібну.

Відбиванка (жіноча група)

Дружина „Ч. Січі" в складі: С. Моравська-Гейлі, Н. Моравська, Ал. Тершаковець, А. Тершаковець, О. Остап, С. Лопатовська, М. Дяченко, М. Орел-Вітман під проводом Павла Гейлі здобула срібну медалю.

Легка атлетика

Григорій Маїк, кол. визначний плавак „Ч. Січі" і змагун дружини футболу, здобув золоту медалю в скоку з жердкою.

Кінцевий підсумок здобутих медалів

Місце	збірні	золоті	срібні	бронзові
1.	УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	18	17	11
2.	УСО „Тризуб" Філядельфія	14	14	19
3.	Пласт Монтреаль	8	3	2
4.	Пласт ЗСА	7	5	7
5.	СУМ ЗСА	6	11	13
6.	УАСТ „Львів" Клівленд	3	2	1
7.	УАСТ „Леви" Чикаго	2	4	1
8.	УАСТ „Черник" Дітройт	2	2	2
9.	СТ „Україна" Торонто	1	2	1
10.	УСК Ню Йорк	0	0	1

(Обширний репортаж з технічними вислідами, іменами усіх медалістів Української Олімпіяди і табелі окремих конкуренцій появляться в черговому числі журналу „Наш Спорт", ілюстровані оригінальними знімками).

Ю. Семенко — першун шахового турніру

Юрій Семенко, відомий український шахіст, автор унікальної клнижки „Шахи в Україні", взяв участь у шахових першостях сеньйорів округи Мюнхену, в яких здобув перше місце. У п'ятницю, 15-го червня ц.р., в Мюнхені відбулася церемонія вручення нагород переможцям усіх груп, в тому числі українському шахістові та відомому політичному діячеві, яким є Юрій Семенко. Ґратулюємо!

Останні висліди футбольних дружин України вищої ліги СССР

Київ „Динамо" — Єреван „Арарат" — 2:0. Переможні голі для Києва здобули: Беланов і Михайличенко.

Харків „Металіст" — Москва „Динамо" — 1:1. Цим змаганням в Москві приглядалося тільки 4,500 москвичів. Єдиного голя для української дружини здобув Якубовський.

Дніпропетровське „Дніпро" — Ленінград „Зеніт" — 1:1. Ґоля для „Дніпра" здобув Сон.

Одеса „Чорноморець" — Вільнюс „Жальгіріс" — 1:0. Переможного голя для „Чорноморця" здобув Никифорів.

Після тієї рунди ігор в показнику табелі ігор веде Київ — 21 точка, дальші місця у першій трійці займають: Дніпропетровське (19 точок) і Москва „Спартак" (18 точок). До закінчення сезону залишилася ще ціла друга половина ігор.

(от)

